

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Huizemaat
vmbo-g/t, havo & vwo

Excellentieprofiel
Breed onderwijsaanbod en intensief
duo-mentoraat

Juryrapport Excellente Scholen

Geldigheid predicaat:
1 januari 2021 tot 1 juli 2025

Datum vaststelling: 1 januari 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusie & samenvatting	4
3.	Het onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van criteria	5
4.	Procedure	9

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de criteria en waar mogelijk in samenhang. Het zijn de volgende criteria zoals benoemd in het aanmeldingsformulier:

- Het excellentieprofiel van de school;
- Doelen van het excellentieprofiel;
- Aanpak van het excellentieprofiel;
- Resultaten (meetbaar en merkbaar) van het excellentieprofiel;
- Evaluatie, borging, ontwikkelingen en duurzaamheid van het excellentieprofiel;
- Erkenning van het excellentieprofiel en kennisdeling met andere scholen.

2. Conclusie & samenvatting

De jury is van oordeel dat Scholengemeenschap Huizermaat, afdelingen vmbo-g/t, havo en vwo, het predicaat Excellente School voor voortgezet onderwijs toekomt.

Hoe mooi kan onderwijs zijn en hoe goed moet het zijn om ertoe te doen?

Het excellentieprofiel van Huizermaat luidt: een breed onderwijsaanbod met keuzemogelijkheden in alle leerlagen en op alle niveaus. De school heeft een gelaagd excellentieprofiel. De kern is een intensief duo-mentoraat van waaruit alle leden van de gehele schoolgemeenschap (leerlingen en medewerkers) zichzelf kunnen ontdekken en ontwikkelen. Het brede aanbod is het middel waarvan gebruikgemaakt wordt om dit te realiseren. De visie van de school en het excellentieprofiel sluiten nauw op elkaar aan: de school is meer dan alleen leren.

Door het duo-mentoraat is de relatie tussen mentor en leerling hecht. Het garandeert een maximale uitkomst, zowel in persoonlijke als in cognitieve zin. Mentoren zijn ook de vakdocenten van de betreffende leerlingen, waardoor de lijntjes kort zijn.

Het brede aanbod biedt de kans jezelf te ontdekken en te ontwikkelen, zowel binnen als buiten het reguliere curriculum. Het succes van de school in allerlei opzichten is zeker ook het resultaat van de open communicatie tussen alle geledingen in de school. De vinger wordt altijd aan de pols gehouden. De leerlingen ervaren de school als een veilige omgeving en zijn zeer tevreden over hun schoolcultuur. Er wordt gedaan wat er gezegd wordt. Zaken die aan de orde worden gesteld, worden opgepikt. Het personeelsbeleid is met het duo-mentoraat zodanig georganiseerd dat ook koers wordt gehouden bij een grote instroom van nieuwe docenten. Kennelijk heeft een mooie school als Huizermaat geen personeelsprobleem. Tevens is deze borging van de duurzaamheid ook de garantie voor een zichzelf vernieuwend vermogen.

Als samenvatting voor het draagvlak tekende de jury op uit de monden van alle geledingen: we doen het in Huizermaat samen met alle huizermaten. Nederland kan trots zijn op dit soort pareltjes.

3. Bevindingen onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van criteria

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	Huizermaat
Brin	14SM-03
Plaats	Huizen
Bestuur	Gooise Scholen Federatie

Het excellentieprofiel

Scholengemeenschap Huizermaat benoemt haar excellentieprofiel als een combinatie van een breed onderwijsaanbod en een intensief duo-mentoraat. Toch is er iets merkwaardigs met het profiel van Huizermaat aan de hand. Iedere organisatie, dus ook een school, heeft een eigen cultuur. Maar ze hebben lang niet allemaal een goed beeld van wat die cultuur in hun organisatie inhoudt. Huizermaat heeft een cultuur die naadloos aansluit bij het excellentieprofiel.

Leerlingen, medewerkers, ouders én schoolleiding ademen deze cultuur, onder het mom: we doen het samen. Daarbij is het intensieve duo-mentoraat het vaste ankerpunt van de gehele school. Het brede aanbod, zowel binnen als buiten het reguliere curriculum, is een vanzelfsprekend onderdeel van de schoolcultuur. Zoals het ook vanzelfsprekend is dat dit voor alle leerjaren en alle niveaus geldt.

Kortom, het bijzondere van het excellentieprofiel van Huizermaat is de gelaagdheid. Het fundament is het mentoraat, van daaruit ontstaat een schoolklimaat waarin iedereen, leerling en medewerker, zichzelf kan ontwikkelen en ontdekken, en zijn talenten een plaats in zijn of haar leven kan geven. De school zelf gebruikt graag als metafoor een grote boom: de wortels vormen het mentoraat en de takken en bladeren zijn de keuzes die het brede aanbod bevat.

Een visionaire school

Bij alles wat er gezegd en gedaan wordt in Scholengemeenschap Huizermaat druipt de visie ervan af. Het kompas van de school staat afgestemd op voorbereiding op het vervolgonderwijs en functioneren in de samenleving. De waarden die de school hanteert zijn: persoonlijke aandacht (iedere leerling wordt gezien) en uitstekende prestaties (uit jezelf halen wat erin zit). Het motto is: gelukkig leren ontwikkelen. Belangrijke steeds terugkerende vragen in alle leerjaren zijn: wie ben ik? Wat kan ik? Wat of wie wil ik zijn?

Om deze doelen te bereiken, ontbreekt het de school niet aan ambitie. Uitspraak van een schoolleider: "Deze school is hoe onderwijs moet zijn, het gaat ons om meer dan leren alleen." Enige Hollandse grootspraak kan de school ook niet ontzegd worden: we zijn de beste. Maar dit gaat hand in hand met Hollandse nuchterheid: dat moeten we wel iedere dag waar zien te maken.

Het excellentieprofiel in combinatie met het intensieve duo-mentoraat en het brede aanbod, sluiten aan bij de brede visie waar een school zich op moet richten. Een wezenlijk onderdeel van de scholengemeenschap is het vertrouwen in elkaar (leerlingen, medewerkers, ouders en schoolleiding). “We werken vanuit vertrouwen hebben in leerlingen en steeds de vraag aan bod laten komen: wat kan ik wel en wat heb ik daarvoor nodig?”, was een opmerking van een medewerker.

Aanpak

Duo-mentoraat

Het mentoraat is het fundament. De school laat door een stevige financiële inzet op het duo-mentoraat ook heel concreet zien hoe belangrijk de school dit vindt. Iedere docent is samen met een collega mentor, vandaar de term duo-mentoraat. Een mentor heeft nooit meer dan vijftien leerlingen, vaak rond de twaalf. Daardoor kan de relatie mentor-leerling heel hecht zijn. De betrokkenheid heeft zowel betrekking op het leren als op de persoonlijke ontwikkeling. De mentoren-duo's vormen met andere duo's een team dat weer ondersteuning krijgt van een zorgteam. Dit gehele proces staat altijd in het teken van de gouden driehoek: leerling, ouders, medewerker. Een mentor: “Samen zorgen we voor het pedagogisch leerklimaat.” Alle mentoren zijn ook vakdocenten. Het effect hiervan is dat de lijntjes tussen de vaklessen en het mentoraat kort zijn. De jury heeft een zeer grote gedrevenheid onder de medewerkers bespeurd. Dat de kleine teams en de gedrevenheid interfereren, zou de jury niet verbazen. Opvallend is dat ondanks dat er veel gebeurt in de school – duo-mentoraat, buiten- en binnenschoolse activiteiten, scholingen en intervisie – niemand iets over werkdruk heeft gemeld en de jury heeft ook geen enkele wanklank kunnen noteren.

Breed onderwijsaanbod

Het brede onderwijsaanbod in Huizermaat heeft twee aspecten: binnen en buiten het reguliere curriculum. Het eerste aspect binnen het reguliere curriculum, dat door veel leerlingen zeer wordt gewaardeerd, is de differentiatie in de les en de diverse mogelijkheden bij het samenstellen van het vakkenpakket. Leerlingen maken eigen keuzes qua niveau en pakketwensen worden zoveel mogelijk gehonoreerd. Binnen het vwo en de havo kan voor de technasiumvariant gekozen worden. De school is er bijzonder trots op dat binnen de mavo een variant op dit technasium is bedacht (nog niet tot stand gekomen, dit komt tijdens de Nieuwe Leerweg in 2024, waarschijnlijk in de vorm van T&T). En terecht, want er zijn in het land maar weinig andere voorbeelden hiervan te vinden. De havisten kunnen bij het economische onderwijsprofiel kiezen voor International Business College (IBC), een micro-businessschool.

Een nieuwe ontwikkeling is de talentstroom, die Huizermaat ruim elf jaar aanbiedt. Die is bedoeld voor hoogbegaafde leerlingen in de onderbouw. Het doel is om deze leerlingen zich optimaal te laten ontwikkelen tot zelfbewuste adolescenten, die met kennis van eigen talenten en vaardigheden, op hun eigen niveau hun plek in de school en in de samenleving kunnen vinden. Ook hierin speelt het mentoraat wederom een belangrijke rol. De talentmentor spreekt iedere week dertig minuten een-op-een met een leerling. Een talentmentor heeft maximaal tien leerlingen. Na de onderbouw stromen de leerlingen vanuit de homogene Talentklassen in bij de reguliere stromen terwijl het Talent Mentoraat blijft behouden.

Een tweede aspect van het aanbod van de scholengemeenschap zijn de activiteiten buiten het reguliere curriculum. Er is een levendige sociale cultuur, met activiteiten als een debatclub, de jaarlijkse musical en het open podium. Deze activiteiten zijn er voor alle leerlingen.

De vele keuzes die leerlingen hebben, hebben als doel de bewustwording van interesses en kwaliteiten bij ze op gang te brengen. De leerlingen worden in de begeleidingsgesprekken

uitgedaagd hun eigen leerdoelen te formuleren, om zo te benadrukken dat zij hun ontwikkeling zelf in de hand hebben. Hopelijk is daarmee de intrinsieke motivatie om echt aan de slag te gaan aangesproken.

Kwaliteitszorg

Over de harde resultaten qua examenresultaten heeft de jury weinig te melden. De inspectie heeft de school goed beoordeeld en daarmee aangegeven dat wat er in de school ondernomen wordt, ook bijdraagt aan de harde cijfers als het gaat om uitstroom, doorstroom en opstroom. Dit blijkt ook uit de gegevens.

Zelf geeft de school aan dat haar structuur vergeleken kan worden met een grote boom. De voeding komt via de wortels de boom in. De wortels zijn het intensieve mentoraat, en de vele keuzes die een leerling kan maken zijn de takken en de bladeren. Cruciaal voor een gezonde boom is voldoende absorptievermogen van vocht. In de school staat communicatie tussen alle spelers als vanzelfsprekend centraal. In allerlei vormen is dat in de school verweven: mentoraat, jaargroepen van mentoren, sectie-overleggen en gesprekken met de drie geledingen. Een prachtig fenomeen vindt de jury de wekelijkse rondetafelgesprekken tussen schoolleiding en leerlingen/medewerkers. Ook bijzonder is de uitnodiging aan ouders om mee te doen met de studiedagen van de medewerkers. Overal in de school zijn de lijntjes kort en al onze gesprekspartners geven aan dat met het besprokene ook daadwerkelijk iets gebeurt.

In de school heerst een levendige feedbackcultuur, die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs. Leerlingen: "Als een leraar een uur lang zit te praten, begrijpt hij niet wat goed onderwijs is. Via de mentor laten we dat dan weten of we gaan rechtstreeks met de docent in gesprek." Op een vraag wat een leraar als zijn grootste fout zou willen aanmerken, zegt hij: "Ik ben een belofte niet nagekomen en heb dat niet gecommuniceerd. Toen ben ik het vertrouwen van die groep kwijtgeraakt. Ik heb hard moeten werken om dat weer terug te winnen."

Naast deze fundamentele communicatie over het onderlinge reilen en zeilen in de school, wordt de scholengemeenschap regelmatig bevraagd op aspecten van veiligheid en tevredenheid. Deze monitoren bevestigen het beeld van een zeer tevreden populatie. Het verbaast de jury niet dat de leerlingen geen noemenswaardige veranderpunten kunnen noemen. Een leerling: "Pesten kennen we hier niet. En als het gebeurt, hebben we het er onmiddellijk over."

De school heeft een excellent personeelsbeleid en de mentoren in het duo-mentoraat worden ruim gefaciliteerd voor de begeleiding van hun leerlingen (130 en m.b.v. de NPO middelen 175 van de 1.659 uur). Dit wordt mede mogelijk gemaakt door het beperken van de gangbare stafuren. Ze hebben veelvuldig contact en zijn zelf-organiserend, dankzij de geregelde contacten die ze hebben door bijvoorbeeld het dubbelmentoraat. Men spreekt elkaar op allerlei kruismomenten.

Toekomstgericht ontwikkelen

Uit de gesprekken met de docenten blijkt dat we hier niet te maken hebben met een school die op zijn lauweren aan het rusten is. Het schoolplan van de school sluit aan bij het vierjarenplan van de GSF dat de titel draagt: VIER. De V staat voor verbeteren, de I voor inspireren, de E voor excelleren en de R voor regisseren. De jury kreeg daar een mooi praktisch voorbeeld bij aangeleverd door de docenten.

Enkele jaren geleden is er een begin gemaakt met het proces van formatief handelen. De leraren benoemen dat het een taai proces is om over de volle breedte formatief met elkaar te werken. Het besef dat dit een meerjarig traject is, geeft aan dat hier niet over een nacht ijs wordt gegaan. Met deze benadering werkt de school aan de duurzaamheid van de Huizermaat-cultuur.

Een ander wezenlijk aspect van de garantie van duurzaamheid is de wijze waarop nieuwe docenten in de organisatie worden opgenomen. Dit is bepaald geen geringe opgave voor de school. Immers de groei van het aantal leerlingen en de vergrijzing van het personeel, zorgen voor een grote instroom van nieuwe docenten. Die worden aan een ervaren mentor gekoppeld, en ze worden ook meteen ondergedompeld in de Huizermaat-cultuur. Daarbij doet tevens het personeelsbeleid zijn preventieve werk. Docenten worden uitgezocht op hun affiniteit met de schoolcultuur. De school realiseert zich hoe belangrijk het is om dat klimaat ook gedurende coronatijd in stand te houden.

Draagvlak en kennisdeling

De jury constateert dat het draagvlak in de scholengemeenschap voor het excellentieprofiel zeer groot is. Het valt op dat we nergens een onvertogen woord hebben kunnen noteren. Dit is opvallend, omdat alles bij elkaar het werken op de school heel prettig, maar tegelijkertijd ook zwaar moet zijn. Met elkaar de schouders eronder is hier goed geregeld.

Huizermaat maakt onderdeel uit van de Stichting Gooise Scholen Federatie. De school speelt in de federatie een belangrijke voortrekkersrol. Uitwisselingen en interne visitatie zijn daar onderdelen van. Bovendien worden leden van het docententeam ter beschikking gesteld aan andere scholen, om de ontwikkelingen in het kader van het bestuursplan mede vorm te geven.

Ook landelijk is de school op vele terreinen actief, onder andere door de actieve deelname aan de ontwikkelingen binnen het technasium en het International Business College is de uitwisseling met verwante scholen groot.

4. Procedure

Huizermaat, afdelingen vmbo-g/t, havo & vwo, heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Controle door inspectie

Na de sluiting van de aanmeldingsperiode controleert de inspectie of uw school over de waardering Goed beschikt en of er geen recente contra-indicaties zijn.

Fase 3 Voorbereidingsgesprek met de jury

De jury gaat in gesprek met de school over haar excellentieprofiel. De school verheldert onduidelijkheden, gaat in op vragen op het gebied van verantwoording, legt accenten en geeft aan wat er bij het bezoek aan de school te verwachten valt.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken uw school. Zij waarderen het excellentieprofiel mede aan de hand van de herkenbaarheid van het verhaal van de school in de onderwijspraktijk. Bovendien kijken ze naar de eenheid in de kwaliteit en de gedragenheid van het profiel op alle niveaus van de school, van bestuur tot leerling.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na elk jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft hierin haar bevindingen weer per onderdeel van het jurybezoek.

Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is geldig van 1 januari 2021 tot 1 juli 2025. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

JURYRAPPORT EXCELLENTE SCHOLEN

